

HAF-møde 12. april, 2015.

Referent: Eigil Pedersen.

9 mødedeltagere.

Formanden bød velkommen og overgav ordet til aftenens foredragsholder, Martin Jensen.

Martin's foredrag handlede om stjernetyper og det blev til en spændende og til tider noget "hæsblæsende" forestilling. Emnet er stort, men Martin forstod med sin sædvanlige grundighed og indleven i emnet at gøre foredraget spændende og interessant. Det var til tider krydret med noget humor bl.a. hentet fra "Radisernes" underfundige verden.

Da emnet som sagt er stort og til tider noget kompliceret, vil jeg undlade at komme alt for detaljeret ind på det. Jeg vil derfor nøjes med at nævne de berørte emner i overskriftsform:

Den historiske baggrund for Universets forståelse (Urtågeteorien - Pierre-Simon Laplace og Immanuel Kant).

Metoder til bedømmelse af afstand, lysstyrke, spektraltyper, Planckkurver og spektre. Wiens lov og Stefan-Boltzmann loven.

Model for stjerners udvikling (fødsel, liv, død).

Masse --> gravitation --> tryk --> temperatur --> kerneprocesser.

Brune dværge, hovedseriestjerner, soltype som standardenhed, stjerner med mange gange solmasse.

Stjernernes energiproduktion (proton-proton kæden, triple-alfa).

Hvide dværge.

Produktion af gradvist tungere grundstoffer, skalforbrænding, nucleosyntese.

Neutronstjerner.

Pulsarer (Jocelyn Bell, lydeksempler, videoklip).

Klassifikation (brintlinier/temperatur, Annie Jump Cannon).

Masse-luminositetsrelation for hovedseriestjerner. (O-typer lever meget kort, M-typer lever meget langt).

HR-diagrammet.

Størrelsessammenligning fra Merkur til UY Scuti.

Det er desværre ikke muligt at bringe Martins power point præsentation, da den indeholder en del Copy Right materiale, og han derfor ikke ønsker den offentliggjort.

I pausen nød vi Martins medbragte kringle.

Efter pausen berettede Jan om vores arrangement ved solformørkelsen den 20. marts på Naturcenter Skovgården. Selv om vi godt kunne have ønsket os bedre vejr, var der alligevel god søgning. Der mødte klasser op fra den lokale skole og andre var mødt op på egen hånd. Der var også lokal-TV til stede. På trods af vejret blev det faktisk muligt i en periode at iagttage formørkelsen gennem nogle ikke alt for tætte skyer.

Jan omtalte nye tanker omkring Titus-Bodes lov. Ved studier af exoplaneters baner har man fundet ud af, at der måske alligevel er noget om snakken med bestemte afstandsforhold mellem planeterne, som angivet i Titus-Bodes lov.

Egil foreslog, at foreningen anskaffede en såkaldt kunstig stjerne, til brug for kollimering af medlemmernes kikkerter. Egil blev bedt om at undersøge mulighederne for anskaffelse af udstyret.